

HUMORISTIČNI LIST

ŠKRAT

Izhaja mesečno
dvakrat.

Številka stane 2 D.,
letno 30 D.

Uprava in
uredništvo: Škrat,
Kranj pošt. predal

Inserati
po dogovoru.

Štev. 2.

V Kranju, dne 23. aprila 1927.

Leto I.

00000!! — Letoviščar: Ko sem bil zadnjič na letovišču, sem opazil, da hlapci in dekla igrajo nogomet z zeljnato glavo . . .

Poslali smo Vam naš novi list na vpogled, ter upamo, da se na ta edini gorenjski list gotovo naročite. Ako list obdržite, se že smatrate za naročnika, v nasprotnem slučaju prosimo, da nam list **takoj vrnete!** Izhajal bo mesečno dvakrat in znaša naročnina letno samo **30 Din.** Položnice priložene ter Vas prosimo, da naročnino vpošljete naprej.

Uprava „Škrata“.

—fi—

Vrag z vragom.

Slika iz letošnje maškarade.

Nadaljevanje.

„— in ne gobezdaj! Ko boš poskusil, boš drugače govoril . . .“

„Jaz že ne! No, če tako ne gre, imaš še laž na razpolago: draga ženka, danes imam sejo —“

„Nisem v nobenem društvu več!“

„Tudi tega ti ne privošči? — Pa recimo: ženka, danes pride ta in ta prijatelj, deset let se že nisva videla —“

„Reče mi: domov ga pripelji!“

„O, siromak! — A veš kaj, v soboto je maškarada. Tine pride in Lojze. Pridruži se nam še ti. Imenitno bo, kot še nikoli tega!“

„Kako rad. Sam ne morem, da bi pa šel z njo — nima smisla.“

„Ti!“

„No?“

„Pametno idejo imam!“

„Ven z njo!“

„V soboto ti brzojavim: čakajte me na kolo-dvoru. Važni trgovski posli —“

„Imenitno! Radi sigurnosti podpiši našega ravnatelja.“

„Bom! Ti pa si preskrbi po potovki iz Ljubljane kostum. Jaz bom mefisto.“

„Tudi jaz! Bravo! Hvala ti!“

„In v soboto nasvidenje. Preoblečeva se v garderobi in živ krst ne bo zvedel za to!“

„Drži! Servus!“

„Pozdravljen!“

Stvar je bila imenitno zamišljena in v izbornem teku. Take volje knjigovodja Tone že zdavnaj ni bil kot one dni. Žvižgal je v uradu, žvižgal po poti, še doma v postelji je žvižgal. Celo številke, s priveskom

vred, so se mu priljubile. In vse to na konto tri leta pričakovane in tri dolga leta zaželjene — ene same, svobodne noči . . . Potovka mu je prinesla kostum. Radi večje varnosti ga je izročil prijatelju. Vse, prav vse je šlo gladko od rok. Tako si je mislil, tako obračal — a babnice so obrnile. —

Dan pred maškarado prihi k Tonetovi ženi nečakinja.

„Teta, ljuba tetka! Bodite tako dobri in dovolite, da grem z vami na maškarado. Mama ne more, je zbolela.“

„Ali, ljubo dete! Jaz vendar ne grem. Kako bi tudi mogla brez moža?“

„Ne greste? Čemu je potem naročil stric mefistov kostum?“

„Kaj?“

„Da, potovka mi je pravila, ko sem pri njej naročila masko!“

„A — tako! On hoče iti brez mene! — Grem, Marica! Samo prosim te, molči! Stopi po potovko, da si še jaz kaj preskrbim.“

„Bom, tetka!“

Tako torej! Brez mene! No, le čakaj! Jaz ti že zagrenim mefista. Gorel boš še huje kot v peklu. A radovedna sem skakšnim izgovorom pojde od doma? — Take in podobne misli so ji rojile po glavi, predno se je vrnila Marica s potovko.

„Lepo od njih gospa, da gredo tudi oni. Sem si mislila, da gospod ne bodo šli brez gospe. Veste, imenitno jim bo pristojalo. Sem videla njih obleko. Bodo „menfis“. Ja, nebeško, vam rečem. Črne hlačke, pa rdečo jopico, pa ženske nogavičke, pa kapico z zelenim peresom. No, pa še vam in gospodični tako prinesem. Oh ja, ko bi človek ne bil toliko star. Tudi jaz bi šla. No, zame je že to nekaj, da sem toliko „kistomov“ videla. Veste, svētnikova gospa bodo mucka, srčkana, vam rečem, od gospe Zemlje hčere bodo „domine“ in gospod Drikelj bodo „original afna“; veste ona iz Afrike — „šampanc“ ali kako se ji že reče. Ja, nebeško bo, vam rečem . . .“

Tako so se vršile priprave. Z njimi je prišla tudi sobota, z njo šesta ura. Malo pred šesto je bila Marica pri teti, skrita v spalni sobi, malo po šesti — Tone doma. Komaj je dobro povečerjal, poštar z brzojavko. Napravil je resen obraz.

„Ljuba ženka! Ravnatelj brzojavlja, naj ga čakam pri osmem vlaku. Žal mi je, da ne morem biti doma. Pošlji po sestro in nečakinjo. Lahko pri čaju dominate, da ti ne bo dolgčas.“

„A, na tak način torej“, si je mislila žena. Rekla pa je: „Čemu, saj boš kmalu doma!“

„Ne vem, najbrž bom moral še v pisarno.“

„No dobro, pa pošljem.“

Le čakaj, si je mislila, jaz ti že pokažem ravnatelja, pisarno in še kaj drugega! Medtem se je Tone preoblekel, preskrbel s ključi, poljubil ženo in odjadriral. Malo da ni zavriskal na koncu stopnic. Zunaj si je pretegnil ude, globoko vdihnil zrak in vzkliknil: svobodni. Nemudoma se je podal v Narodni dom. A tudi žena in Marica nista držali križem rok. Napravili sta se, poklicali izvoščka in hajdi na lov za ubežnikom . . .

V Narodnem domu je bilo živo vrenje, ko sta vstopili. V veliki dvorani nabito polno mask, radovednežev in onih, ki so prišli z namenom, da postanejo „maškare“. Da se je tem želja v polni meri izpolnila, o tem bi nam lahko pričala Šlepov Peter in Dolfe Vrabec. Prvi je po trudapolnem naporu

srečno prijadral do hišnih vrat. Notri ni mogel, ker je tlečo cigareto tiščal v ključavnico, ključ pa držal v ustih in robantil nad tobačno režijo češ, da dela tako trde cigarete, da za hudiča ne vlečejo. — Drugi pa je, v dobri veri, da stoji pod oknom izvoljenke, pel pod oknom stare Zefe:

— — — — —
in v tvoji spalnici, hk, lučka bedi — hk —
in, hk, v tvoji spalnici „paradais“

„Na, tu imaš pa zos“, je zakrakalo iz okna. Dolfa je obšel hladan pot — od glave do nog. Po čim je kopelj dišala in ali je bil zos vinski ali „paradaisov“, to še drugi dan ni mogel ugotoviti. —

Pustimo te nesrečnike in se vrnimo k maskam. Kaj nisi vse videl! Videl si gardo iz kaznilnice „Sing Sing“, videl šolarčka, poštarja, vojnega invalida z ženo in lajno, videl razne prince in princezinje skratka — vse od gorile do „afne“. Med to pisano družbo sta bila tudi dva zala mefista, med njima naš junak Tone. Bistro oko vstopivših hudičkov ju je kmalu izsledilo. In ker imamo Slovenci že od nekdanj dobro lastnost, da se držimo gesla „svoji k svojim“, so se tudi ti štirje v kratkem znašli. Usoda in Tonetova žena sta hoteli, da je Tone pograbil svojega zakonskega hudička, Pepe pa ne — zakonskega. Rajali so nekaj časa v veliki dvorani, nato pa šli iskati primeren kofček, kjer bi nemoteno lahko uživali prostost in še kaj drugega . . .

V gledališki dvorani: Jazz-band. Sicer prijetna sprememba, samo ozračje je dišalo preveč po visokem. Odkurili so jo v klet, kjer si si ob harmoniki lahko vse dovolil. V zadnjem kotu so našli prazno mizo.

Prvi konec je zasedel Pepe, zadnjega Tone s svojim hudičkom. Med njima se je razvil približno sledeči pogovor.

„Zakaj ne odstraniš maske, lepi hudiček?“

„Ne, sedaj je še prezgodaj“, je zavijala v čuda visokem glasu Tonetova žena. „Kako, da nisi žene pripeljal?“

„Od kod veš, da sem poročen?“

„Prstan to razodeva.“

„Vrag z njim, na to nisem mislil!“ Snel je prstan in ga vtaknil v listnico, ki jo je nosil za pasom.

„Mora biti grda“, je silila vanj žena.

„Kot smrtni greh!“

„In groba, kot neotesan les“, je dostavil Pepe.

„In gotovo tudi domišljava?“

„Da bi svet pogorel, če bi se njena domišljija vnela!“

Čakaj kanalja, si je mislila žena. Za „grdo“ dobiš eno od leve, za „domišljavo“ pa od desne, da jih boš še v pondeljek pomnil. Čeprav je vse gorelo v njej, izdala se ni. Vse je dovolila celo, da jo je objel in poljubil. Objem pa je imenitno izrabila. Izza pasa mu je izmaknila listnico. Tone vsled zamaknjenosti ni ničesar opazil in veselili so se vse do pol dvanajstih. Tedaj pa sta hudička vstala in se oprostila za deset minut.

„Imenitno blago“, se odreže Pepe.

„Bo! Križana nebesa, kako je prijetno. Prijatelj — saj ne veš, kaj imaš! Da bi mogel biti na tvojem mestu!“

Tako sta se menila. Minute so potekale. Preteklo jih je deset, preteklo dvajset, pol ure — hudičkov od nikoder. Prebredla sta veliko dvorano, pregledala gledališko, potem garderobo a — o hudičkih ne duha, ne sluha. Končno sta se utrudila. Šla sta, naročila prigrizek in buteljko vina. Tone je hotel plačati a malo, da ga ni zadela kap. Listnice nikjer! Zgubiti je ni mogel! Preletel je v mislih ves doživljaj, spomnil se tudi na objem in — robato zaklel. Pepe se mu je smejal, plačal zanj in mu prigovarjal naj požaluje listnico in denar. A ni mogel. No, listnica in denar naj bi že bila. A — prstan! In žena! Pošlel mu je ves apetit in spustil se je vnovič na lov . . .

Vse zaman. Ob pol dveh zjutraj se je odločil, da gre domov. Šel je v garderobo a — tristo hudičev — tudi listek od garderobe je bil v listnici. — Nič zato! Prebrskala sta s slugo vso garderobo . . . Čevljev nikjer, klobuka nikjer, suknje nikjer, obleke nikjer. V treh letih zakona ni toliko preklel, kot to pot. V treh letih ni preživel toliko strahu.

„Listnica, prstan, obleka, suknja — naj vzame vse to vrag — a žena, žena!“

Poiskal je Pepeta in mu potožil. In Pepe ga je tolažil.

„O, siromak! Smiliš se mi v dno duše. Take kazni in povrhu še pokore, ki sledi, nisi zaslužil za tako nedolžen greh. Pojdi, da se na žalost napijeva in pozabavava do skrajnosti. Pokora ti tako ali tako ne odide!“

„Ne, ne morem! Grem domov. Prosil bi te, če posodiš suknjo, ker tak nikamor ne morem . . .“

V Pepetovi suknji je stal pred hišnimi vrati. Klel je in razmišljal o usodi, goljufivi sreči in minljivosti vsega posvetnega . . . Ključ od hišnih vrat je bil v njegovi suknji, suknja pa — „hudič“ ve . . . Po polurnem premišljevanju in ugibanju je sklenil, da pokliče Arnikovo gospo, ki stanuje v prvem nadstropju.

Komaj pa je zažvenketala šipa, se je odprlo okno njegovega stanovanja.

„Kdo je?“

Sveta nebesa — žena! „Kdo? Ne vem!“ — O Bog, ti meni pomagaj! „A ja. Jaz sem, draga ženka. Ključ sem pozabil, daj, vrzi mi ga doli!“

Ključa ni bilo. Par trenutkov na to, zanj so bili večnost, je zarožljalo v vratih. Žena mu je sama odprla. Tiho sta šla po stopnicah. Nikdar se mu niso zdele tako naporne in dolge. Ko sta bila v sobi se je začelo zasliševanje.

„Kje si bil tako dolgo?“

„Veš, ravnatelj in jaz —“

„In kje imaš pokrivalo? Čigava je ta suknja? Kaj pomeni ta obleka?“ Strele so ji švigale iz oči...

„Veš, ravnatelj —“

„Ravnatelj, ravnatelj — jaz ti pokažem ravnatelja!“

„Kaj, ti veš, da —“

„Vem! In tudi vem, da sem grda, groba in tako domišljava, da bi svet pogorel!“

Začelo se mu je svitati v glavi. Predno pa se mu je zjasnilo, se je od leve in desne tako strahovito zablistalo, da se je opotekel v kot . . .

25 + 3 = 28 + 9 = 36, ne 38, ne 37

Vrag naj vzame glavo in kluvanje v njej. Ne — po treh letih si zaželiš svobodne noči in —

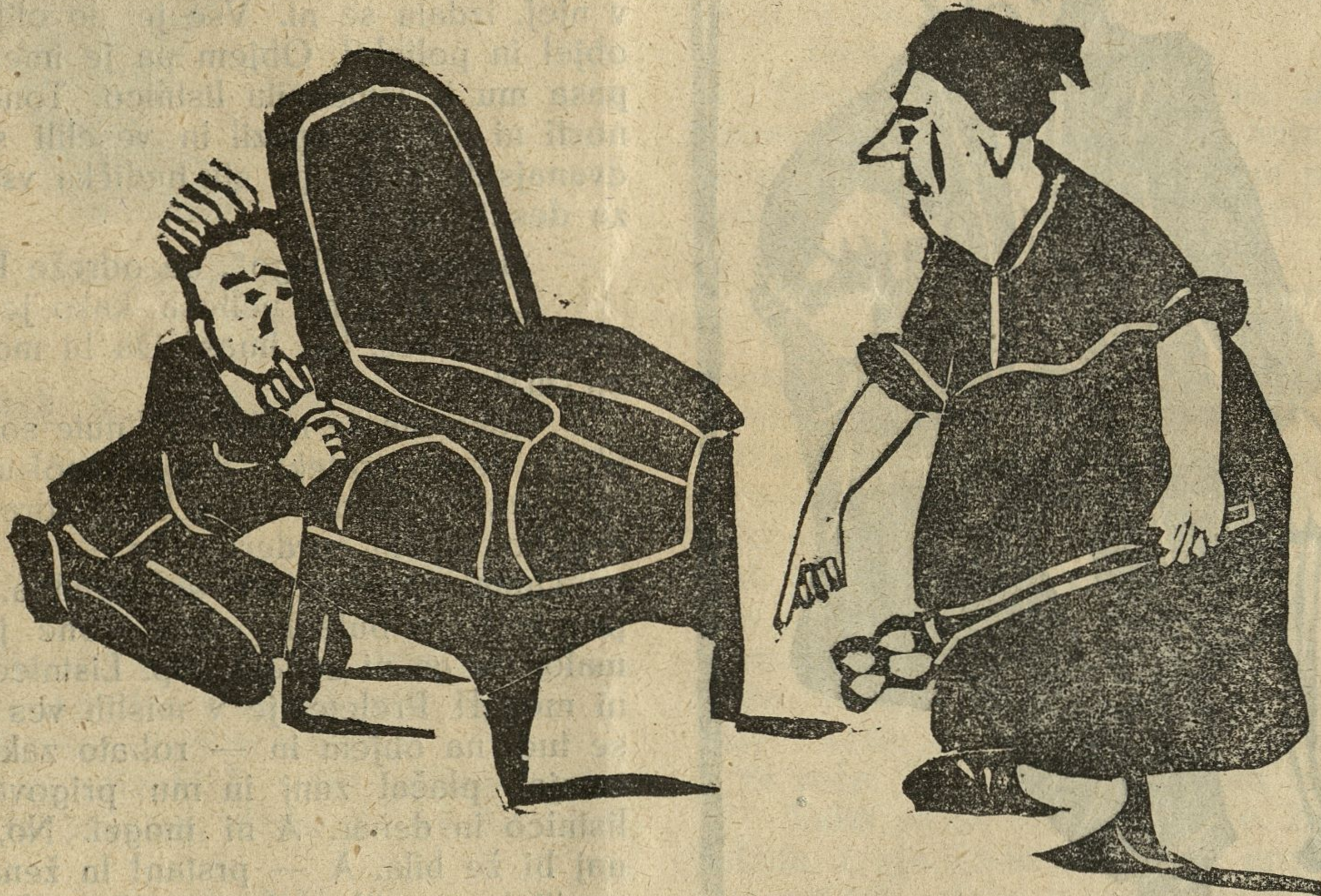
37 + 5 = 42 + 9 = 51 + 5 = 56 + 8

Nikamor več brez nje! Ne na veselico, — na maškarako pa — ne sam, ne z njo nikdar več . . .

+ 8 = 64 + 5 = 69 + 3 = 72 +

E — je vrag, če se daješ z vragom!

72 + 5 = 77 +

Kaj vse lovec doživi . . .

Po končanem lovu so se lovci zbrali v vaški gostilni. Ko se pokrepčajo z jedjo in pijačo pripovedujejo svoje doživljaje. „No, sedaj pa poslušajte, prijatelji lovci, kako srečo sem imel, ko sem potoval po Afriki,“ se oglasi bradat lovec. „Tri dni sem že hodil po pragozdu, pa nisem drugega našel kot enega zajca v kačjem telesu, kateri sem tilnik zlomil; vse skupaj pobašem v nahrbtnik in grem dalje. Naenkrat zaslišim šum, postojim, povzdignem puško in že ustrelim med dvoje, kakor žareče oglje svetlikajoče se oči — pade — pogledam in vidim leoparda; potegnem mu kožo raz telesa, pobašem v nahrbtnik in dalje. Proti večeru zaslišim tuljenje levinje in takoj nato v moji bližini odgovor leva. Skočim par korakov v ono smer, od kjer je prišel glas — zagledam leva, stoječega na mali planoti v mesečini. Pomerim, ustrelim in lev se zvrne pred mojimi nogami. Lepo si naredim ogenj, odrežem kos mesa, ga na ražnju spečem, povečerjam in ker sem vedel, da se leva boje vse živali, sem meso zmašil v nahrbtnik, jaz pa sem se v levovo kožo zavil in

sladko zaspal. Proti jutru me zbudi nalahno praskanje in čohanje. Oprezno privzdignem kožo in pogledam na dan. Z grozo zapazim cel roj opic, malih in velikih, nekaj po drevesih in nekaj okoli mene, to se pravi okoli leva. Najmanjša opica je sedela tik mene in me po dlaki na vratu čohala. Hitro jo primem za rep in močno potegnem. Opica se zvrne po tleh, grozno zahrešči in pobegne, za njo pa vse. — Mirno zlezem iz kože, si pretegnem ude, spravim kožo v nahrbtnik in se napotim dalje. — Proti poldnevu pridem zopet na planoto. Ker se je želodec oglašal, zapalim ogenj, ustrelim dva fazana, pripravim in zaužijem. Po jedi me od utrujenosti premaga spanec in zaspim. Zbudi me velik hrušč in trušč — lomljenje drevja in močno sopihanje — kakor da bi bil potres ali sodnji dan. — Pograbil puško, se postavim za grm in pozorno gledam v ono smer. Velikanski slon se prikaže in stopi na plan. Pomerim, sprožim in . . . slon zatuli pravzaprav zatrobi, kakor trobentač pred bitko . . . še enkrat ustrelim . . . nič, slon se ne gane . . . nabijem puško znova . . . stečem proti slonu in na deset metrov ponovno ustrelim še dvakrat . . . slon še

enkrat žalostno zatrobi ter se veličastno zvrne. Zavrisknem od veselja, pofegnem svoj lovski nož in —

„Stoj, prijatelj,“ se oglasi eden od lovcev, ki je že ves čas sedel, kakor na trnju, ker je poslušal tako lažljivo bahavost, „če boš pa še slona v nahrbtnik pobasal, ti pa vržem kozarec v glavo . . .“

Da bi imel dva miliona denarja, lepo in mlado kuharico, krasno vilo, v njej vse polno prvovrstnega pohištva, potem avto — a, stokrat sem si že rekel, da sem šema! Kako pa bi zgledal v avtu s to kapo in „bonduro“?!
♦♦♦♦♦

Ruda z gmajne.

Prosto . . .

Neka pomehkužena dama si je v sami domišljiji vtepla v glavo, da je bolna in čeravno je obiskala nešteto specialistov, katerih večina ni mogla najti na njej niti pičice bolezni, se je odločila vendar le še za enega zdravnika, za katerega je izvedela potom časopisov. Z naslovom v torbici se odpelje na Dunaj. Ko pride do hiše, v kateri naj stanuje zdravnik, stopi takoj v prvo nadstropje, kjer opazi belo barvana vrata, potrka in vstopi. Ob pisalni mizi stoji slok človek, oblečen v belo haljo, ki jo pozdravi. Dama ga takoj poprosi naj jo preišče, da vsi zdravniki trdijo, da ji nič ni, ona pa da dobro ve, da ji nekaj manjka. Gospod v beli halji se brani, ker pa dama le sili, ji ukaže naj se sleče. Ko stopi tako pred njega, se gospod v beli halji vsede v naslanjač, ter jo pozorno motri, ko se vitkega stasa suče pred njim. Konečno ji veli obleči. Ko pride dama nazaj ter ga vpraša kaj da sklepa, se gospod v beli halji dvigne iz sedeža

ter reče: Prvič: konstatiram, da ste vi hudičevo lepa ženska. Drugič: da vam prav nič ne manjka, in tretjič: da sem jaz slikar, zdravnik je pa eno nadstropje višje!

Tudi odgovor.

Na Gorenjskem nekje je živel humorist, ki je bil znan po svojem hudem jeziku. Nanesel pa je slučaj, da sta se srečala v neki družbi z ravno tako znanim tičem iz sosednje fare. Beseda je dala besedo, smeha je bilo vedno več in družba je komaj čakala, kateremu bo jezik preje odnehal. Ko je novodošli končno uvidel, da bo odjenjal, se je ves srdit obrnil v humorista ter mu siknil: „Kadar bo vaš gobec mlade imel, se pa za enega priporočim.“

Nevedé.

Letoviščar pride v hišo nekega kmeta, za katerega je izvedel, da ima osla pri hiši. Doma je bil samo mlad pobič, ki je na vprašanje letoviščarja, če bi lahko posodili osla, da bi se otroci z njim vozili, hitro odgovoril: „Ja, ne vem, kako bo, ker so šli mama z njim v mesto, ata pa doma ni.“
♦♦♦♦♦

—fi—

Blagor mu . . .

(Prosto po nagrobnici).

Blagor mu, ki se napije,
v cestnem jarku zdaj leži . . .
Luna mu kot solnce sije,
zjutraj z mačkom se zbudi.

Huda žena ga ne drami,
batin njenih ni mu mar!
Sladko spava — bolj kot v slami,
ker ga greje vinski žar . . .

Hladnokrvnost.

„V juhi je muha,“ se zavzame gost v gostilni.
„O hvala bogu! Se že vidi, da bo kmalu spomlad“, odvrne natakarica.

—fi—

Prošnja.

Do néba klic naj ta doni:
„Oj slava, slava ti!“

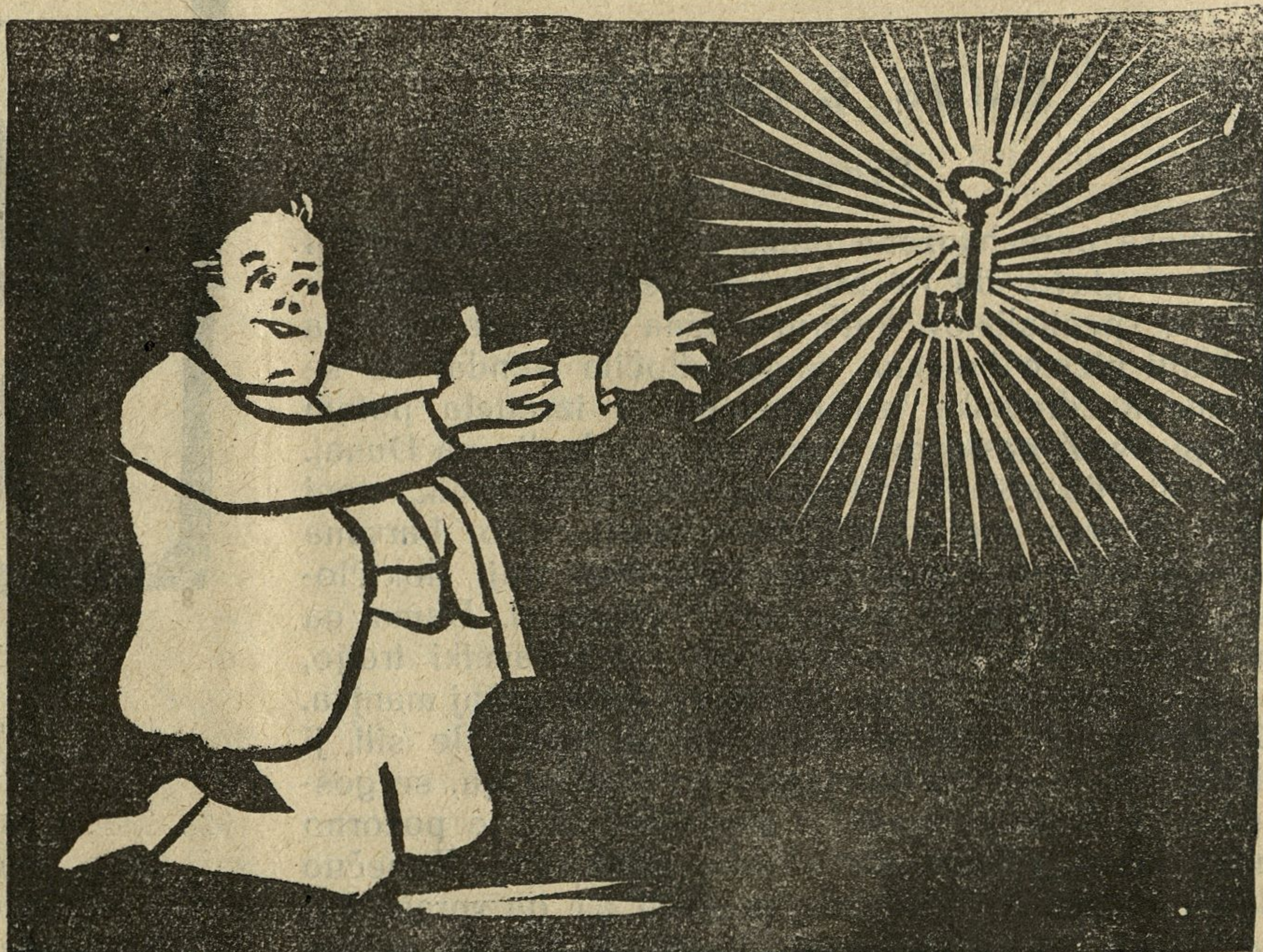
Odpiraš vinske nam kleti,
da zlato vince se dobi,
ki hudo žejo nam gasi
in mačka strašnega rodi.
A kaj zato! Saj smo mladi!
In kadar jeza z nami gre,
jo kapljica zlata ohladi!

Odpiraš ti nam ljubic hram!
Glej, komaj dobro se znoči
pod oknom marsikdo stoji
in čaka, da popelješ ga
v naročje srca vročega
kar marsikdaj — gorje rodi.
A kaj zato! Saj smo mladi!
Če vest nam kljuje črni vran
poljub sladak ga odpodi!

Odpiraš usta nam ljudi,
da vre iz njih na vse strani!
In če te vrelec doleti
po sodbi teh — baraba si.
A kaj zato! Saj smo mladi!
In če baraba s tabo gre
ugled uživaš med ljudmi!

Res, vzvišen tvoj je zemski stan!
Odpiraš vinske nam kleti,
odpiraš ti nam ljubic hram,
odpiraš usta nam ljudi
in še odpiraš — naj vem sam!
Če to povem, te bode sram.
In za vse to naj zdaj doni:
„Oj slava, večna slava ti!“

Le eno še —
saj prošnja prav ponižna je:
„Še pamet nam odpri!“

—fi—

Serenada.

Meta, bodi mi zdrava!
Lasje so ti kakor goščava!
Vse polno vej v njih štrli
in plič nebroj mrgoli . . .

Meta, bodi mi zdrava!
Tvoj nos je — kot kumara prava!
Ob njem pa dvoje oči,
kot dvoje čikov žari . . .

Meta, bodi mi zdrava!
Ah, usta so kakor planjava!
Vse dni in vse ti noči
iz njih par štorov štrli . . .

Meta, bodi mi zdrava!
Kot nageljček tvoja je glava!
Zato naj slava doni
o njej do konca ti dni . . .

Slovnica.

Stari graničarski stotnik pošlje na svojo komando dolgo poročilo brez interpunkcij. Komanda mu vrne poročilo s pripombo, naj vstavi interpunkcije. Graničar poroča nazaj, da v njegovi četi ne služi nobena „Interpunkcija“. Nato mu komanda pojasni, da so interpunkcije vejice, podpičja, pike itd. ter naj jih vstavi v svoje poročilo tja, kjer morajo biti. Graničar preiščuje, kje naj bi manjkale te stvari ter si ne ve pomagati. Naposled vzame polo papirja, napravi na eni strani same pike, na drugi sama podpičja, na tretji pa vejice ter pošlje komandi s prošnjo, naj jih porabi tam, kjer so potrebna, ako bi jih bilo pa preveč, naj jih spravijo v arhiv za drugič.

Halo!
Halo!
Halo!
Halo!

Halo!
Halo!
Halo!
Halo!

Kupujte in razširjajte edini gorenjski list „Škrat“!

V zastavljalnici.

Gospod potiplje po rami gospoda pred seboj ter mu na tihem reče: „Oprostite prosim, pustite me naprej, da zastavim uro. Namreč, ura, ki ne gre, jo ne sprejmejo — moja pa je ravnokar začela tikačakati, zato jo moram brž oddati, da se preje ne ustavi.“

Zelo zaposlen.

Tujec gostilničarju: „Gospod oštir, kje pa imate sina, rad bi ž njim govoril?“

Gostilničar: „Ja, je pa nemogoče ta teden. Namreč zdolaj v vasi so dobili novo brizgalno za požarno

brambo, sedaj se pa že cel teden po okolici vozijo da bi jo preizkusili, pa nikjer noče goreti . . .“

Dober vir.

Sodnik obtožencu: „Vi ste tožitelja napadli v pismu s toliko in takimi izrazi, da bi res rad vedel, od kje jih imate?“

Obtoženec: „Te izraze sem si iz različnih volilnih lepakov prepisal.“

Grenko.

Oče: Mama in jaz sva si edina in sklenila sva, da dobiš lepo porcijo batin za tvojo zadnjo porednost!“

Sinko (jokavo): „Saj to je pa tudi edina reč — v kateri sta vidva vedno edina.“

Današnja moda.

Stražnik vpraša malo dekletce, čigavo je in zakaj joče.

„Zato, ker sem mamico izgubila.“

„Zakaj se jo pa ne držiš za krilo?“

„Zato, ker ne dosežem, ko ima mamica tako kratko krilo . . .“

* * *

Poglej v pratiko in ko zapaziš, da se približuje polna luna imaš gotovo doma „tihi teden“, kakor ga imenujejo zakonci.

Uganka.

Pravilni rešitelj te uganke ima enkratno prosto vožnjo k Ankeletu (sv. Ana). Dopise na upravo „Škrata“.